

Abonnement pour un an
300 piastres

Edition spéciale 500 piastres

Adresse:

"IDJTIHAD", Constantinople

Téléph. St. 865

XXIème ANNÉE

15 Sbre. 1925 — No 188

اجتهاد

فلسفی، اجتماعی، ادبی، اقتصادی مجموعہ

آبونمان : سنہ لکی [۲۴ نسخہ]
تورکیا ایچون ۲ ، خارج ایچون
۳ ، اعلا کاغدایسی ۵ لیرادر .

ادارہ خانہ سی :

جفال اوغلندہ « اجتهاد ٹہوی »

تلفون : استانبول ۸۶۵

یکرمی برنجی سنہ

نومرو ۱۸۸ — ۱۵ ایلول ۱۹۲۵

بانا ديورلر مست اولانلر دوزخ اهلی اولور . بویاکلش
بر ادعادر اکر عاشقلر ومستلر جهنمه کیده جک اولورسه جنت
آووجم کبی بوم بوش قالیر .

*

ای دل چو زمانه میکشد غمناکت ،
ناکه برود زتن روان پاکت

بر سبزه نشین بکام دل روزی چند
زان پیش که سبزه بر دمده از خاکت .

ای کوکل ، ماد که جهان سانا کدر ویریور ومادام که
سنگ جان عزیزک بر کون آنسزین تسکدن جدا اولاجق سنگ
طوپراغکده چنلر بوکسلمه دن اول یر حیترارده ، آرزوک وجهله
یاشامایه باق .

*

ای بی خبر این جسم مجسم هیچست
وین طارم نه سپر ارقم هیچست
خوش باش ، که درنشینم کون وفساد
وابسته یکدمیم وآن هم هیچست

ای غافل آدام بو مجسم جسم هیچدر . بوطقوز قاتلی کوک
هیچدر . بوکون وفساد قوناغنده مستریخ یاشا بزم حیاتمز بوراده
بر لحظه در ، اوده هیچدر .

- عمر خیام -

۱۸ آغستوس ۱۹۲۵

بالا

آنا وطن دن سسلر :

خیرکار (اجتهاد) ک هر صایسنی آلیورم . مادی
مشغولیتارم ، کزیش چوق دفعه یازی کوندرمه مه مانع
اولیور . فقط بن ینه ، چوق ، چوق یازاجم .
سزی زمان کچدکه ، روح و شعور دونیاسنده
چوزولمز بر باغ واونوتماز بر قلبه ایچمه صاریورم ...
بورایه دوشدیکم ایلک کونلر آنادولینک اضطرانی
قاوارامشدم . دیشدم ، کنجلر آنادولینک ماده وروح
ساحه سنده کی یارالری ای ایتکه قوشوکز! ماضی یه هرکنج
نفرت او قویور ، آنادولونک یوقسوللغنی ، یالکزلفنی
ایصسرلغنی ، شعورسزلفنی کوردکجه ، دویدکجه ! سهوکیلی
جودت بک ، قیلرلنده خولیا ، قافالرنده مثبت وکینش
کوروشی طاشیان ، هرکنج بو طوپراق لرئوستنده و بوانسانلر

(سیلا) ناک معاصری بررومالی در . او ، اداره عرفیه ، نفی
وتبعید دوزنده ، رومالیر ایچون یازمشدر .

لایق اولدلیقی دقت واهتمام ایله تدقیق ایدیلیرسه (لوقره جیوس)ک
منظومه سندن بیوک استقادرلر تأمین ایدیلیر . لوقره جیوس ،
اکثریاء، الکبراق و واضح برافاده آلتنده ، استادیته عائد دوشونجه لرک
اک قطعی شکنی ویرر . لکن ، بمضاده ، صرف کندلی نلمنه
سویله دیگی اولور .

اون یدنجی عصرده (غاسه ندی) نه پیکور فلسفه سنی
(آریستوتله لیزم) ک انقاض وخرابه لری اوزده رینه تأسیس وابقا
ایتمک ، اونگلله یگی دوغان (قارتیه یانیزم) ه هجوم ده بولونقی
ایسته یوردی .

بر طرفدن عمومی صورتده شایع ومنشتر اولان اویدورمه افسانه لری ،
نه پیکور مکتبه قارشو سرد ایدیلن اتهاماتی رده دیگر طرفدن
عقیده ناک بوتون اقسامنی امکان نسبتنده وضوحه عرض وتفصیل
ایتمک چالیشدی .

بوتشبت موفقیته تنوج ایدمه زدی . نه پیکورک (دده موقریت) دن
آلدلیقی (فیزیک) ، شبهه سز ، علم سویه سنده دگلدی ، عصر
خاضر عالمینک کشف ایتدیگی حادثه لر حقنده قبوله شایان هیچ
بر ایضاح ویره میوردی .

(غاسه ندی) بیوک خطالرده دوشمشدر : «نه پیکورک
عقیده لرینی ای آکلامقله برابر یونانجه ییلمه یوردی .»

* *

ایشته ، نه پیکوریزم حقنده یاپیلان تدقیقاتک منبع لری بونلردن
عبارتدر . یوقاریکی معلوماتک مأخذی ده قله رمون دارالفنون
فلسفه مدرسی ژوواونوک (نه پیکور) عنوانی اثریدر .

نوزاد محمود

نجیب بک دیش معجونی دیشلرک حامیدسیدر

کزیده رباعی لردن

نه لایق دوزخم نه در خورد بهشت
ایزد داند کل مرا از چه سرشت
چون کافر درویشم وچون قحبه زشت
نه دین و نه دنیا و نه امید بهشت

نه جنمه مستحقم ، نه جنته لایقم . نیم طوپراغمی نه دن
یوغورمش اولایغنی الله بیلیر . فقیر کافر چیرکین فاحشه کبییم .
نه دیم وار ، نه دنیام ، نه ده جنته کیتماک امیدم .

*

کونیند مرا که دوزخی باشد مست
قولیست خلاف دل در او نتوان بست
کر عاشق و مست دوزخی خواهد بود
فردا باشد بهشت همچون کف دست .

بومکتبی بن دہ سنہ لردنبری آنادولو افقندہ آرایورم .
اوی ، خیرکار مؤسس لری ، آتشی ، آیدینلق محیطی
ایله نوزلہدم .

بومکتب ، آنادولونک ایچندہ ، آنادولونک کولہن
وسسز بر کوشہ سندنہ قورولاجقدی . مملکت دہ قافا ،
ارادہ ، روح و انسانلق انقلابنی ایستہین لر ، مثبت
بر یولدن یورویہ جکار : عرفان و روح انقلابی ایچون !

دونیادہ انسانی سسزجہ علویتک و انسان لغک محرابنہ
کتورہن آل وقافا قدر مقدس و عزیز هیچ برشی طانیام .
تقدیس ایدہرم و انسانی کدہ ، حیاتنی ، شعورنی ؛
کنجکلک ، استقبالک تربیہ واولوشنہ فدا ایتشدہر .
آنا-ولو دارالفنونی ، تورک طوپراقلری اوستندہ ،
نوزلہدیکی بویوک آدام لری دوغوراجق .

مملکتدہ ، حیاتک الک کنیش واک آغیر تجلیسنہ ،
فکر حیاتنہ دیمک ایستہیورم ، قدرت و جان ویرہن
وکنج لری ، قادین ارکک ، تومہن ، تومہن آنادولو
ایچندہ «فکر-فعالیت» اوجاق لرینہ قوشدیران بر آنادولو
دارالفنونی اولاجق .

قوشدیغمز ہریکی لکدہ آرادیفمز ابتکاریت آنادولو
دارالفنوننک دہ خصیصہ سیدر . تورکک صنعت دہ کی ، علم دہ کی
فلسفہ و انسان لقدہ کی بوتون آیدیلوق آبدملرینہ ییلدیزی
کوک آلتندہ معبدینہ اودر . آنادولو دارالفنوننک
متفکرلری ، متبع لری مملکت دہ باشاریلوق ایستہ نیلن
درین و حیاتک سطحنہ دکل ، ایچنہ کیرمکہ صاواشان
انقلابک مرشدلری اولاجق .

ایچمدن «آنادولو مکتب» نک ، «آنادولو دارالفنوننک»
اشتیاقنی چکیورم . وبوبرکون مملکتدہ یوکسک بر مفکورہ
اولاجق دیورم .

آراسندہ ، بیلہ جک کہ آرتیق ، دونیادہ شعورلی انسانک
بر نبوتی «missiones» واردہر . آنادولو وظیفہ ،
شفقت ، یاردیم ، قافا وارادہ مملکتی اولسون !

شمدی بورالردہ ، بویالکنز داغ باشندہ ، بنی معنوی
بر آل و معنوی بر باغ طوتیور . انسان لک ، کویلولرک
الی و اوانلرک ہر شعورلی کنجی باغلایان باغی !

کویلری کزدجک ، کویلولرلہ یاشادجہ ، آنادولو بر
جانلی «تابلو» اولییور کوزلرم اوکندہ . بوزواللی انسان لری ،
شعورہ ، نورہ ، آیدینلغہ ، کنیشلکہ بزدن باشقا کیم
کوتورہ جک ؟

چوق چالشمق لازم . داغلردہ دیک ویلچین قایالر
کورویورم . یوکسک ووحشی قایالر ... طبیعتک عنصر لریلہ
چارپیشہ ، چارپیشہ اختیارلایورلر .

طبقی بویلہ ، معنوی ارادہلر ، قافلر ، شعورلر
بو مملکتدہ ماضی نک ، جہلک ، خرافہ نک ، قوقوش
و پیتی لہ شمش ہر شینک مجادلہ سنہ باشلا یہ جق و اختیار-
لہ مہیہ جقلر . بوندن باشقا یول یوق
دوقتور شوکت عزیز

— نجیب بک قولونیاسی صحی و نفیسدر —

«آنادولو دارالفنونی»

برسربست لیسہ تشکیلندن صوکرہ ، بونوہ اطرافندہ ،
زمانلہ کنیشلہین ، بویون و نہایت اولان «آنادولو
دارالفنونی» ہب دوشوندہ .

کوکلم ایستہ مشدیکہ بر «آنادولو مکتبی» یارتیلین
ساکن ، یشیل ، باکر طبیعت اورتاسندہ «آنادولو مکتبی» .
صوکرہ بومکتب آنادولو دارالفنونی اولاجقدی .

مملکتہ ، تورک طوپراقلرینہ ، علم و انسانلق منشورندن
باقان ہر صمیمی کنج ، آنادولو طوپراغی ایچندہ ، کویلونک
یانندہ کنج لک دوغوراجنی وکنج لک یاشاداجنی بر مکتبی
نوزلہ یور .